

Resûlullah'a uymak yedi derecedir

Resûlullah'a â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• tâcibiâ€™ olmak yedi derecedir: Birincisi, ahkâm-ı islâmiyyeye inanarak, â€œöğrenmek ve yapmaktır. Bâ'tâ'n mâ'slimânların ve âclimlerin ve zâhidlerin ve âbidlerin â€œrahmetullahi teâliâ€• ale ecmaâ€™â€• tâcibiâ€™ olmaları, bu derecedir. Bunların nefsi â€œmâcn etmemiştir. Allahü teâliâ€•, merhamet eden â€œmâcnîy kabâli etmektedir.

Ykincisi, emri yapmakla beraber, Resûlullah'ın â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• bâ'tâ'n sâizlerini ve âdetlerini yap kalbi kâitâ' huylardan temizlemektir. Tesavvuf yolunda yâ'râ'yenler bu derecedir.

Âeşâ'ncâ'sâ', Resûlullah'da â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• bulunan hâçllere, zevklere ve kalbe doğan peylere de olmakdır. Bu derece, tesavvufun (Vilâyet-i hâssa) dediği makâmda ele geâşer. Burada, nefis de â€œmâcn ve itâcâ€™at eden bâ'tâ'n ibâdetler, hakâkâ ve kusârsuz olur.

Dâirdâ'ncâ'sâ', ibâdetler gibi bâ'tâ'n hayrî ipler hakâkâ ve kusârsuz olmakdır. Bu derece, (Ulemâ-i râsihân) denilen bâ'yâ'klere mahsâ'sdur. Bu râsih ilmi âclimler, Kurâ€™ân-ı kerâmin ve hadâs-i perâflerin derin maâ€™nâ ipâçretlerini anlar. Bâ'tâ'n Peygamberlerin Eshâbı â€œradıyallahü teâliâ€• anham ecmaâ€™â€•, bâ'yle idi. Hep â€œmâcn etmiş, mutmainne olmuştur. Bâ'yle tâcibiâ€™ olmak, yâç tesavvuf ve vilâyet yolundan ilerleyenlere veyâç bâ'tâ'n sâ'netlere yapıparak bâ'tâ'n bidâ€™atlerden kaşanlara nasâb olur. Bugâ'n, dâ'nyâ'yı bidâ€™at kaplamış, sâ'netler olmuştur. Bugâ'n, sâ'netleri bulup yapıp ve bidâ€™at deryâsından kurtulmak, imkân hâçricinde kalmışdır. Bidâ€™at hâçlini almışdır. Hâçlbuki, âdetler ne kadar yerleşmiş ve yayılmış olsalar ve ne kadar gâ'zel gâ'râ'nseler de, din ve ahkâm islâmiyye olamaz. Kâ'fre sebep olan ve harâm olan peylere, âdet hâçlini alsalar, halâç ve câçiz olmazlar. [Demek ki, bu dereceye kavupmak iâşin, tesavvuf yolundan ilerlenir. Bu yola, tarâkat denir. İlk asrarda, sâ'netlerin hepsine uymak kolay idi. Tesavvufa iâ'zâ'm yokdu.]

Bepincisi, Resûlullah'a â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• mahsâ's kemâçlâçta, yâ'ksekliklere tâcibiâ€™ olmakdır. Bu ke ve ibâçdet ile ele geâşemez. Ancak, Allahü teâliâ€•dan, lutf ve ihsân ile gelir. Bu derecede olanlar, bâ'yâ'k Peygamberler â€œsalevâçtullahi teâliâ€• aleyhim ecmaâ€™â€• ve bu â'mmetin pek az bâ'yâ'kleridir.

Altıncı, Resûlullah'ın â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• mahbâ'biyyet ve maâ€™pâ'kyyyet kemâçlâçtına tâcibiâ€™ o teâliâ€•n âşok sevdiklerine mahsâ'sdur ve lutf ile ele geâşmez, muhabbet lâçzımdır.

Yedinci derece, insan vâ'câ'dâ'nâ'n her zerresinin tâcibiâ€™ olmasındır. Tâcibiâ€™ metbâ'â€™ o kadar benzer ki, tâçb aradan kalkar. Bunlar da, sanki Resûlullah'a â€œsallallahü aleyhi ve sellemâ€• gibi, aynı kaynaktan, herpeyi alır.